

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту наказу Міністерства фінансів України
«Про внесення змін до форми Податкової декларації
з транспортного податку»

I. Визначення проблеми

Проект наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до форми Податкової декларації з транспортного податку» (далі – Проект наказу) розроблено з метою забезпечення виконання положень Податкового кодексу України, Порядку обліку сум податків і зборів, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 року № 1233 (із змінами) (далі – Постанова № 1233), постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2020 року № 1330 «Про затвердження Порядку та форм надання контролюючим органам в електронному вигляді інформації щодо ставок та податкових пільг із сплати місцевих податків та/або зборів» (зі змінами) (далі – Постанова № 1330).

Згідно з підпунктом 12.4.3 пункту 12.4 статті 12 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) органи місцевого самоврядування (далі – ОМС) мають повноваження встановлювати податкові пільги з місцевих податків і зборів.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2020 року № 1330 «Про затвердження Порядку та форм надання контролюючим органам в електронному вигляді інформації щодо ставок та податкових пільг із сплати місцевих податків та/або зборів» (зі змінами) (далі – Постанова № 1330) ОМС надають до контролюючих органів через інформаційно-аналітичну систему управління плануванням та виконанням місцевих бюджетів «LOGICA» інформацію щодо ставок та пільг з місцевих податків та/або зборів, зокрема інформацію щодо переліку пільг із транспортного податку, наданих за рішенням ОМС (додаток 8 до Порядку та форм надання контролюючим органам в електронному вигляді інформації щодо ставок та податкових пільг із сплати місцевих податків та/або зборів, затвердженого Постановою № 1330).

Можливість надання до контролюючих органів інформації щодо встановлених податкових пільг з транспортного податку запроваджено згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18 жовтня 2024 року № 1191 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2020 р. № 1330», яка набрала чинності 24.12.2024.

Згідно з Порядком обліку сум податків і зборів, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг, затвердженим Постановою № 1233, з 2020 року для суб'єктів господарювання відмінено обов'язок складати та подавати до контролюючого органу окремий звіт про суми податкових пільг.

Водночас суб'єкти господарювання, що не сплачують податки і збори у зв'язку з отриманням податкових пільг, мають вести облік сум таких пільг та з 1 січня 2020 року повинні відображати в податковій звітності такі дані:

код пільги, найменування пільги згідно з довідником пільг, форму та порядок ведення якого затверджує ДПС;

сума податку (збору), не сплаченого до бюджету у зв'язку з отриманням податкової пільги;

строк користування податковою пільгою у звітному періоді – число, місяць, рік початку та закінчення користування пільгою;

сума податкової пільги, що використана за цільовим призначенням.

Чинна форма Податкової декларації з транспортного податку (далі – Декларація), затверджена наказом Міністерства фінансів України від 10 квітня 2015 року № 415, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 28 квітня 2015 року за № 474/26919 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 30 листопада 2022 року № 401) (зі змінами), не передбачає можливості для платників транспортного податку (далі – Податок) зазначати суму наданої рішенням ОМС податкової пільги при визначенні податкових зобов'язань з Податку.

У Проекті наказу передбачено затвердити нову форму Декларації.

Основні групи (підгрупи), на які проблема впливає:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	–	+
Держава (територіальні громади)	+	–
Суб'єкти господарювання	+	–
У тому числі суб'єкти малого підприємництва*	–	+

* Питому вагу суб'єктів малого підприємництва визначити неможливо, оскільки Декларацію подають юридичні особи – власники транспортних засобів, критерії віднесення транспортних засобів до об'єктів оподаткування Податком, визначені в пункті 267.2 статті 267 Кодексу, не передбачають належності / неналежності власника транспортного засобу до суб'єктів малого підприємництва.

Врегулювання зазначених питань у частині декларування суми податкових пільг з Податку не може бути здійснено за допомогою:

ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюють виключно нормативно-правові акти;

чинних регуляторних актів, оскільки відсутня форма для складення податкової звітності, що дає змогу виконати вимоги законодавства.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є:

забезпечення можливості для платників Податку в разі надання рішенням ОМС податкової пільги зазначити суму такої пільги при визначенні в Декларації податкового зобов'язання з Податку;

виконання вимог Постанови № 1233;

забезпечення можливості для контролюючих органів при адмініструванні Податку здійснювати аналіз обсягів наданих пільг та доходів місцевих бюджетів.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Альтернативи розроблено за результатами оцінки варіантів виконання Постанови № 1233.

1. Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання

Вид альтернативи	Опис альтернативи
1	2
Альтернатива 1	Залишити нинішню ситуацію без змін. Платники Податку застосовують чинну форму Декларації. Проте при визначенні податкових зобов'язань у разі надання рішенням ОМС податкової пільги змушені будуть враховувати суму пільги, зменшуючи нараховані податкові зобов'язання, але інформації про суму пільги у Декларації не буде, що не дозволить виконувати вимоги Постанови № 1233
Альтернатива 2	Прийняти Проект наказу, яким затверджується нова форма Декларації.

2. Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
1	2	3
Альтернатива 1	Немає потреби розробляти електронну форму Декларації та вносити зміни до інформаційно-комунікаційної системи ДПС	1) невиконання Постанови № 1233; 2) неможливість для платників Податку в разі надання рішенням ОМС податкової пільги зазначити суму такої пільги при визначенні у Декларації податкового зобов'язання з Податку; 3) відсутність можливості для контролюючих органів при адмініструванні Податку здійснювати аналіз обсягів наданих пільг та доходів місцевих бюджетів; 4) необхідність надання роз'яснень платника Податку в частині шляхів декларування наданої ОМС податкової пільги; 5) виникнення спірних питань при визначенні податкових зобов'язань з Податку, оскільки в Декларації немає інформації про

1	2	3
		суму наданої податкової пільги
Альтернатива 2	1) виконання Постанови № 1233; 2) надання можливості для платників Податку в разі надання рішенням ОМС податкової пільги зазначити суму такої пільги при визначенні в Декларації податкового зобов'язання з Податку; 3) забезпечення можливості для контролюючих органів при адмініструванні Податку здійснювати аналіз обсягів наданих пільг та доходів місцевих бюджетів; 4) упередження виникнення спірних питань при визначенні податкових зобов'язань з Податку.	1) розроблення електронної форми Декларації; 2) проведення масово-роз'яснювальної роботи з платниками Податку; 3) внесення змін до програмного забезпечення ДПС у частині організації прийняття форми Декларації у електронному вигляді.

3. Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Проект наказу не поширюється на сферу інтересів громадян, оскільки справляння Податку здійснюють юридичні особи.

4. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Проект наказу стосується платників Податку.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
1	2	3	4	5	6
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	2 152	—	—	—	2 152
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків*	—	—	—	—	0

* Питома вага суб'єктів малого підприємництва визначити неможливо, оскільки Декларацію подають юридичні особи – власники транспортних засобів, критерії віднесення транспортних засобів до об'єктів оподаткування Податком, визначені в пункті 267.2 статті 267 Кодексу, не передбачають належності / неналежності власника транспортного засобу до суб'єктів малого підприємництва.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	відсутність необхідності змінювати сталий порядок справляння Податку	1) невиконання Постанови № 1233; 2) неможливість у разі надання рішенням ОМС податкової пільги зазначити суму такої пільги при визначенні у Декларації податкового зобов'язання з Податку; 3) виникнення спірних питань з контролюючими органами при визначенні податкових зобов'язань з Податку, оскільки у декларації відсутня інформація про суму наданої податкової пільги
Альтернатива 2	1) виконання Постанови № 1233; 2) можливість у разі надання рішенням ОМС податкової пільги зазначити суму такої пільги при визначенні у Декларації податкового зобов'язання з Податку; 3) упередження виникнення спірних питань з контролюючими органами при визначенні податкових зобов'язань з Податку.	1) опанування форми Декларації.

Витрати на одного суб'єкта господарювання, які виникають унаслідок дії регуляторного акта, проведено із розрахунку – одна Декларація на 1 платника Податку (2 152 суб'єкти).

Таблиця 1

Порядковий номер	Витрати	Чинний акт (альтернатива 1), грн	Зміни до чинного акта (альтернатива 2), грн
1	2	3	4
1	Ознайомлення з проектом: 0,5 год. ¹ * 48,00 грн (одноразово), гривень	0	24,00

1	2	3	4
2	Витрати, пов'язані з: заповненням Декларації: 1 год. * 48,00 грн = 48,00 гривень	48,00	48,00
3	Витрати, пов'язані з поданням Декларації в електронному вигляді: 0,2 год. ² * 48,00 грн, гривень	9,60	9,60
4	РАЗОМ: (сума рядків: 1 + 2 + 3), гривень	57,60	81,60
5	Кількість суб'єктів господарювання, на яких буде поширено регулювання, одиниць	2 152	2 152
6	Сумарні витрати суб'єктів господарювання на виконання регулювання: (вартість регулювання) (рядок 4 * рядок 5), гривень	123 955,2 ³	175 603,2

¹ Для обрахунку: беремо за основу мінімальну заробітну плату, визначену в погодинному розмірі, що відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» становить 48,00 грн/год; час, який витрачають суб'єкти господарювання на заповнення Декларації, в середньому – мінімально 1 год;

² Для обрахунку: беремо за основу мінімальну заробітну плату, визначену в погодинному розмірі, що відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» становить 48,00 грн/год; час, який витрачають суб'єкти господарювання на подання Декларації в електронному вигляді, – 0,2 год;

³ Втрати умовні, оскільки за чинних умов платники Податку будуть надавати до контролюючого органу чинну Декларацію.

Проведення оцінки впливу кількісних витрат на сферу інтересів суб'єктів господарювання, які виникатимуть унаслідок дії регуляторного акта

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
1	2
Альтернатива 1. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва (рядок 6 таблиці 1)	Відсутність нової форми Декларації не вимагатиме додаткових витрат для заповнення податкової звітності Податку, оскільки в такому разі платники будуть надавати до контролюючого органу чинну форму Декларації
Альтернатива 2. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва (рядок 6 таблиці 1)	У часовому еквіваленті витрати на 1 суб'єкта господарювання (платника Податку) для опанування нової форми Декларації становитимуть 0,5 години.

1	2
	У грошовому еквіваленті витрати на 1 платника Податку становлять 81,60 грн, сумарні витрати платників – 175 603,2 гривні. Зменшення витрат на 1 суб'єкта господарювання не відбудеться. Порівняно з альтернативою 1 відбудеться збільшення витрат: $175\,603,2 - 123\,955,2 = 51\,648 \text{ гривень}$
Висновок	Збільшення витрат становитиме 51 648 гривень

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
1	2	3
Альтернатива 1	1	1) неможливість виконання вимог Постанови № 1233; 2) неможливість для платників Податку у разі надання рішенням ОМС податкової пільги зазначити суму такої пільги при визначенні у Декларації податкового зобов'язання з Податку; 3) відсутність можливості для контролюючих органів при адмініструванні Податку здійснювати аналіз обсягів наданих пільг та доходів місцевих бюджетів; 4) виникнення спірних питань при визначенні податкових зобов'язань з Податку, оскільки у Декларації відсутня інформація про суму наданої податкової пільги

1	2	3
Альтернатива 2	4	1) забезпечується виконання вимог Постанови № 1233; 2) надається можливість для платників Податку у разі надання рішенням ОМС податкової пільги зазначити суму такої пільги при визначенні у Декларації податкового зобов'язання з Податку; 3) забезпечується можливість для контролюючих органів при адмініструванні Податку здійснювати аналіз обсягів наданих пільг та доходів місцевих бюджетів; 4) скасовуються підстави для виникнення спірних питань при визначенні податкових зобов'язань з Податку.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи в рейтингу
1	2	3	4
Альтернатива 1	1) для держави – відсутність впливу на сталий порядок справляння Податку; 2) для суб'єктів господарювання – немає потреби змінювати сталий порядок справляння Податку та опановувати нову форму Декларації	1) невиконання Постанови № 1233; 2) незабезпечення можливості для платників Податку у разі надання рішенням ОМС податкової пільги зазначити суму такої пільги при визначенні у Декларації податкового зобов'язання з Податку; 3) відсутність можливості для контролюючих органів при адмініструванні Податку здійснювати аналіз обсягів наданих пільг та доходів місцевих бюджетів; 4) для контролюючих органів виникне	Альтернатива не надає можливості виконати вимоги Постанови № 1233 у частині відображення у податковій звітності інформації про податкові пільги. Відсутність нової форми Декларації не вимагатиме додаткових витрат для заповнення податкової звітності з Податку, оскільки в такому разі платники Податку будуть надавати до контролюючого органу чинну форму Декларації. Відсутність додаткових витрат держави на адміністрування

1	2	3	4
		необхідність проведення роз'яснювальної роботи з платниками Податку щодо шляхів врахування у Декларації сум наданих податкових пільг з Податку	Податку, пов'язані з розробкою електронної форми нової Декларації, доопрацюванням програмного забезпечення ДПС
Альтернатива 2	1) виконання вимог Постанови № 1233 у частині відображення у податковій звітності інформації про податкові пільги; 2) забезпечення можливості для контролюючих органів адмініструвати Податок, зокрема щодо аналізу обсягу податкових пільг та надходжень до місцевих бюджетів; 3) скасування підстав для виникнення спірних питань при визначенні податкових зобов'язань з Податку	1) розроблення форми Декларації; 2) внесення змін до програмного забезпечення ДПС у частині організації прийняття форми Декларації в електронному вигляді; 3) опанування нової форми Декларації платниками Податку	Альтернатива забезпечуватиме можливість виконання платниками Податку вимог Постанови № 1233 та адміністрування контролюючими органами Податку. Водночас будуть наявні витрати держави, пов'язані з розробкою електронної форми нової форми Декларації, проведенням роз'яснювальної роботи з платниками Податку, доопрацюванням програмного забезпечення ДПС

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізм дії регуляторного акта

Основним механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття Проєкту наказу, який забезпечить можливість декларування наданих рішеннями ОМС пільг з Податку.

2. Організаційні заходи впровадження регуляторного акта в дію.

Для впровадження цього регуляторного акта слід забезпечити:
інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України;
погодження проєкту регуляторного акта із зацікавленими органами;
організацію виконання вимог регулювання.
Суб'єктам господарювання для впровадження вимог регулювання слід:
ознайомитися з вимогами регулювання;
організувати виконання вимог регулювання.
Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.
Можлива шкода дії акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація Проєкту наказу не передбачає фінансових витрат центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Реалізація Проєкту наказу передбачає витрати держави, пов'язані з розробленням електронної форми Декларації, проведенням роз'яснювальної роботи з платниками Податку, доопрацюванням програмного забезпечення ДПС у частині забезпечення прийняття Декларації в електронному вигляді.

Реалізація Проєкту наказу потребуватиме робочого часу одного розробника програмного забезпечення автоматизованої інформаційної системи «Податковий блок», одного працівника для розроблення алгоритму контролю Декларації для арифметично-логічної перевірки даних документа звітності у процесі його автоматизованої обробки та відображення показників в інтегрованих картках платників.

Певний робочий час податкових інспекторів буде використано на підготовку та розміщення повідомлень і роз'яснень у медіа, на консультації щодо заповнення Декларації.

Розрахунок витрат на запровадження державного регулювання регуляторного акта

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1	2	3	4	5	6
1. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у т. ч.:	—	—	—	—	—
камеральні перевірки	3	51,52	1	2 152	332 613,12
2. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання (0,4 відсотка кількості декларацій)	3	51,52	1	2 152 * 0,4%	1 330,45
3. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання (1 відсоток кількості декларацій)	4	51,52	1	2 152 * 1%	4 434,84
4. Підготовка звітності за результатами регулювання	5	51,52	1	-	257,6
Усього по рядках 1 – 4					338 636,01
5. Інші адміністративні процедури (уточнити): розроблення електронної форми податкової	48	51,52	-	-	2 472,96**

1	2	3	4	5	6
декларації, проведення роз'яснювальної роботи з платниками, доопрацювання програмного забезпечення ДПС у частині прийняття декларації					
Разом за рік	X	X	X	X	341 108,97
Разом за 5 років	X	X	X	X	1 693 180,05**

* Вартість витрат, пов'язаних із адмініструванням процесу регулювання державними органами, було визначено з розрахунку посадових окладів на посадах державної служби за групами оплати праці з урахуванням юрисдикції державних органів у 2020 році, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 січня 2017 року № 15 «Питання оплати праці працівників державних органів» (зі змінами), шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації та на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік.

** Одноразові витрати на запровадження нової форми Декларації до витрат у наступних роках не включено.

Додаткові витрати на державне регулювання для контролюючих органів не виникають, державне регулювання здійснюється у звичайному режимі відповідно до процедури проведення камеральних перевірок (витрати на таке регулювання становлять 332 613,12 грн/рік, і запровадження Декларації не приведе до збільшення цих витрат). Додаткові витрати виникнуть один раз під час запровадження нової форми Декларації (1 розробник ПЗ + 1 працівник ІТ-сервісів + 1 працівник із адміністрування плати за с/г землі) $\times$ 16 год $\times$ 51,52 грн/год = 2 472,96 грн/рік.

Для суб'єктів господарювання сумарні витрати на виконання регулювання становлять 175 603,2 грн/рік. Порівняно з альтернативою 1 відбудеться збільшення витрат: $175\,603,2 - 123\,955,2 = 51\,648$ гривень. Проте такі витрати одноразові, оскільки пов'язані з опануванням нової форми Декларації.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії нормативно-правового акта не обмежено у часі, що дасть змогу цілком вирішити проблемні питання.

Зміна терміну дії акта можлива в разі зміни правових актів, на вимогах яких базується Проект наказу.

Термін набуття чинності регуляторним актом — відповідно до законодавства, після його офіційного оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Декларацію призначено для платників Податку.

Прогнозні значення показників результативності регуляторного акта встановлюють протягом різних періодів після набрання чинності акта:

розмір надходжень до місцевих бюджетів, пов'язаних із дією акта;

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта;

розмір коштів і час, що витрачатимуть суб'єкти господарювання, пов'язані з виконанням вимог акта;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень акта;

кількість звернень та скарг суб'єктів господарювання, пов'язаних зі справлянням Податку та поданням Декларації;

кількість звернень та скарг суб'єктів господарювання на нову Декларацію у зв'язку з некоректною формою.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативності регуляторного акта проводитиметься у визначений законодавством термін шляхом здійснення контролю за дотриманням відповідних положень Податкового кодексу України, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься через рік із дня набрання чинності ним або більшістю його положень, але не пізніше двох років із дня набрання чинності цим актом або більшістю його положень.

Періодичне відстеження виконуватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів із повторного відстеження, у т. ч. в разі, коли дію акта, прийнятого на визначений строк, буде продовжено з метою оцінювання ступеня досягнення актом визначених цілей. Установлені кількісні та якісні значення показників результативності акта буде порівняно зі значеннями аналогічних показників, що встановлено під час повторного відстеження.

В. о. Голови
Державної податкової служби України

Леся КАРНАУХ